

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **M.K.**,

ukaranego za wykroczenie

z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. roku o żegludze śródlądowej

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2024 r. w Izbie Karnej,

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.),

kasacji wniesionej na korzyść ukaranego przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Pisz

z dnia 20 lutego 2024 r., sygn. akt II W 91/24

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Pisz do ponownego rozpoznania.**

Antoni Bojańczyk Zbigniew Kapiński Stanisław Stankiewicz

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 20 lutego 2024 r. w sprawie o sygn. akt II W 91/24 Sąd Rejonowy w Pisz uznał obwinionego M.K. winnym popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 07 października 2023 r. około godziny 15:38 w porcie "U. " na jeziorze G. w miejscowości R. sterując łodzią żaglową o nazwie "P. " o numerze rej. (...) wykroczył przeciw przepisom w zakresie warunków ruchu statków w wyniku czego spowodował zderzenie z przycumowanym do pomostu jachtem

typu Houseboat o nr rej. (...), doprowadzając do jego uszkodzenia, czym działał na szkodę M.G. oraz z jachtem typu Houseboat o nr rej. (...), doprowadzając do jego uszkodzenia i w następstwie zatonięcia wraz z pełnym wyposażeniem na szkodę P.D., stanowiącego wykroczenie z art. 62 ust. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. roku o żegludze śródlądowej (tekst jednolity w Dz.U. z 2022 r. poz. 1097) i za wykroczenie to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 1000 złotych (k. 75-75v).

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 8 marca 2024 r. (k. 81).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść ukaranego wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich.

Zaskarżył go w całości na korzyść ukaranego i zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie art. 93 § 2 k.p.w., mogące mieć istotny wpływ na jego treść, polegające na przyjęciu, że okoliczności przypisanego ukaranemu czynu i jego wina nie budzą wątpliwości, co w konsekwencji doprowadziło do wydania wyroku nakazowego, podczas gdy w świetle dowodów dołączonych do wniosku o ukaranie, zarówno wina, jak i okoliczności czynu zarzucanego obwinionemu budziły poważne wątpliwości, co winno skutkować skierowaniem sprawy do rozpoznania na rozprawie i wyjaśnieniem wszystkich istotnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia okoliczności.

W konkluzji kasacji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Pieszce do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniesiona na korzyść ukaranego kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, w związku z czym mogła być w całości uwzględniona na posiedzeniu w oparciu o przepis art. 535 § 5 k.p.k.

W pełni podzielić należy stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, że w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów wskazanych w zarzucie kasacji, co z uwagi na charakter tych uchybień i ich następstwa - miało istotny wpływ na treść wyroku.

Słusznie w kasacji wskazano, że w sprawie brak było warunków do wydania wyroku w trybie przewidzianym przez przepisy Rozdziału 16-go Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia — *Postępowanie nakazowe*. Rzecz w tym, że wydanie wyroku nakazowego w sprawach o wykroczenia jest możliwe — jak stanowi ustawa procesowa — tylko w sytuacji, gdy okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości (93 § 2 k.p.s.w.). Rozstrzyganie na posiedzeniu w trybie nakazowym bez udziału stron, możliwe jest tylko wtedy, gdy brak wątpliwości, o których mowa w art. 93 § 2 k.p.s.w. ma oparcie w załączonym do wniosku o ukaranie, a uznanym przez sąd za ujawniony, materiale dowodowym. Brak wskazanych wątpliwości oznacza, że nie ma ich zarówno odnośnie do sprawstwa danego czynu, jak i winy obwinionego, z uwzględnieniem jego wyjaśnień, jak i innych dowodów przeprowadzonych w toku czynności wyjaśniających. W judykaturze wskazuje się wręcz, że nie należy orzekać wyrokiem nakazowym, gdy obwiniony nie przyznaje się do winy i przedstawia odmienne okoliczności zdarzenia (por. m. in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2009 r., IV KK 60/09, SIP «Lex» nr 524058, czy 22 czerwca 2016 r., sygn. akt III KK 198/16).

Tymczasem w sprawie treść depozycji procesowych złożonych przez M.K. stoi na przeszkodzie uznaniu, że okoliczności czynu i wina obwinionego nie budziły żadnych wątpliwości w rozumieniu art. 93 § 2 k.p.s.w. Nie tylko bowiem obwiniony się do winy nie przyznał, ale z relacji procesowej złożonej w Komendzie Rejonowej Policji Warszawa V w dniu 10 stycznia 2024 r. nakreślił diametralnie odmienny — niżli by to miało wynikać z wniosku o ukaranie złożonego przez Komendanta Rejonowego Policji w Piesz (k. 70 akt) — przebieg inkryminowanego zdarzenia, podważający jego sprawstwo oraz związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy zdarzeniem z dnia 7 października 2023 r. z udziałem łodzi żaglowej "P" w porcie "U." w R., a zatonięciem należącej do P.D. łodzi (..).

W wyjaśnieniach znajdujących się w aktach sprawy (k. 59 akt) obwiniony podał, że 7 października 2023 r. w istocie płynął po jeziorze G. wskazaną w zarzucie łódką, ale za sterami tego statku wodnego stał jego kolega M.P. Obwiniony podał, że był odpowiedzialny za łódkę, gdyż została ona wypożyczona na jego nazwisko, a oprócz niego płynęły jeszcze trzy osoby posiadające patent żaglarza jachtowego (J.K., J.M. i K.K.). Podczas sterowania przez M.P. doszło do zderzenia z jachtem o nr rej. (...). Obwiniony przedstawiając przebieg zdarzenia, wskazał dodatkowo, że przed uderzeniem wyskoczył z łódki i próbował wyhamować impet z jaką płynęła łódź, lecz mimo to łódzie dotknęły się, lecz nie było to znaczne uderzenie, gdyż na jego łódce było tylko zarysowanie. Wyjaśnił także, że nie doszło do uderzenia drugiej podanej w zarzucie łodzi o numerze rej. (...) a nawet — w jego opinii — nie było możliwości technicznej, aby łódka, którą płynęli mogła doprowadzić do zatonięcia jachtu typu houseboat. Obwiniony wyjaśnił, że po zdarzeniu odpłynęli łodzią, gdyż nie było żadnych poważnych uszkodzeń, zaś łódką nadal sterował M.P..

W trakcie prowadzonych w sprawie czynności wyjaśniających nie przesłuchano wskazanych w wyjaśnieniach obwinionego świadków (członków załogi łodzi żaglowej "P."), zatem nie sposób było uznać, że okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości, tym bardziej w sytuacji, w której z podstawowego dla sprawy dowodu wynika brak możliwości przypisania sprawstwa inkryminowanego czynu M.K.

Tym samym, wydając na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2024 r., wyrok nakazowy i orzekając w sprawie w trybie szczególnym unormowanym w przepisach Rozdziału 16-go Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia — *Postępowanie nakazowe* Sąd Rejonowy w Piesz rażąco naruszył dyspozycję przepisu art. 93 § 2 k.p.s.w., zaś uchybienie to miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem na podstawie zgromadzonego w dacie orzekania materiału dowodowego nie sposób było w sposób kategoriyczny wypowiedzieć się w przedmiocie sprawstwa obwinionego M.K., bez — co najmniej — przesłuchania w charakterze świadków pozostałych załogantów łodzi żaglowej "P.", rej.(...), wskazanych w jego depozycjach.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyroku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w postępowaniu przed Sądem Rejonowym w Piesz, w toku którego konieczne będzie skierowanie sprawy na rozprawę i uzupełnienie dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego przez dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadków wskazanych w depozycjach procesowych M.K. (tj. M.P., J.K., J.M. i K.K.).

Antoni Bojańczyk Zbigniew Kapiński Stanisław Stankiewicz

[WB

[ał]]